

Дзітлярыйшча і Мастацтва

Год выдання 34-ы
№ 27 (1976)
красавіка 1965 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

ПЛЕНУМ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КП БЕЛАРУСІ

30 сакавіка г. г. адбыўся пленум ЦК КП Беларусі. Пленум разгледзеў арганізацыйныя пытанні.

У сувязі з пераходам тав. Мазурава К. Т. на работу ў Савет Міністраў Саюза ССР пленум ЦК КП Беларусі вызваліў яго ад абавязкаў першага сакратара і члена Прэзідыума ЦК КПБ.

Першым сакратаром ЦК КП Беларусі выбран тав. Машэраў П. М.

Другім сакратаром ЦК КПБ выбран тав. Сургануў Ф. А.

Пленум ЦК КПБ прызнаў мэтазгодным, каб тав. Прытыцкі С. О., як сакратар ЦК КПБ, сканцэнтравалі сваю дзейнасць у ЦК КПБ, у сувязі з чым вызваліў яго ад абавязкаў старшыні Камітэта партыйна-дзяржаўнага кантролю ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР.

Сакратаром ЦК КПБ і старшынёй Камітэта партыйна-дзяржаўнага кантролю ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР выбран тав. Смірноў А. А.

Членам Прэзідыума ЦК КПБ выбран тав. Палякоў І. Я.

Кандыдатамі ў члены Прэзідыума ЦК КПБ выбраны тт. Смірноў А. А. і Лабанок У. Е.

На пленуме ЦК КПБ выступіў з прамовай член Прэзідыума ЦК КПБ тав. К. Т. Мазураў.

Шэраў ідзе вясна на нашым палетні. Знаёмым кажуць, спытваюць яна за поўдня з хуткасцю семдзесят кіламетраў за дзень. А тут, у саўгасе «Сяўсена», што на Гродзеншчыне, свае мэры і прыкметы... Вось запаленай сусонкі, заважанай каласы, значыць — чытай гасцю, рыхтуюць сустраць як мае быць. Вясно нараджаюцца плыні, унікаюць мэры. Перадзям механізатар Гродзеншчыны Станіслаў Абушкіні складзена перакрываць свой летні рэзэрв. Летас яго званіць добра папрацавала. З кожнага з сямідзесяці асяці гектараў было сабрано па дзевяць пшчыста трі цэнтры быльбы. Такага тут яшчэ нікому не ўдалася. Але гэты не мжак. Гэта толькі адзін з рубяжоў. Так думае сёння Станіслаў Абушкіні, нагледваючы гаворку, якая ішла наўвагу на Пленум ЦК КПБ.

Фота А. ПЕРАХОДА. (БЕЛТА).

КЛУБ — ПРАПАГАНДЫСТ, АРГАНІЗАТАР, ВЫХАВАЦЕЛЬ

ЗВАРОТ УДЗЕЛЬНІКАЎ ЗЛЁТУ ПЕРАДАВІКОЎ УСЕСАЮЗНАЙ ПЕРАКЛІЧКІ СЕЛЬСЬКІХ КЛУБАЎ ДА УСІХ РАБОТНІКАЎ КУЛЬТАСВЕТУСТАНОЎ

У пастанове Пленума ЦК КПБ, які наўвагу адбыўся, гаворыцца: «Уздым калгаснай і саўгаснай вытворчасці — жыццёва важная задка камуністычнага будаўніцтва. На яе вырашэнне павінны быць скіраваны намаганні ўсёй партыі, усёго савецкага народа».

У гэтай агульнанароднай барацьбе павінны знайсці сваё месца і работнікі культурна-асветных устаноў, памятаючы пра тое, што стварэнне добрых культурна-бытвых умоў — гэта магчымы рынак уздыму калгаснай і саўгаснай вытворчасці.

Сёння мы публікуем зварот удзельнікаў злёту перадавікоў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

Вучычыся на вопіце лепшых культурна-асветных устаноў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў да ўсіх культурна-асветных работнікаў. Гэты заклік падмацаваны ўсёй практыкай работы лепшых сельскіх клубаў.

каем работнікаў сельскіх устаноў культуры разам з інтэлігенцыяй, наёмасольцамі, грамадскімі арганізацыямі вёскі ўжо сёння, не марудзячы ні дня, пачаць шырокі грамадскі паход за высокую культуру савецкай вёскі, за добрае абслугоўванне ўсіх населеных пунктаў, усіх вытворчых участкаў — і вялікіх, і малых, і бліжніх, і далёкіх.

Няхай нашым першым крокам будзе арганізацыя сацыялістычнага сапаборніцтва за клубы і бібліятэкі выдатнай работы, за асваенне ўсімі ўстановамі культуры лепшага вопыту удзельнікаў Усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў.

Мы лічым зусім дасягальнымі такія канкрэтныя мэты (якіх ужо дамагаліся перадавыя культурнага будаўніцтва):

— у кожнай вёсцы мець свой утульны, добра абсталяваны клуб або чыровы куток, свой сад адпачынку, спартыўную і дзіцячую пляцоўку;

— у кожным буйным калгасе і саўгасе мець сваю школу або ўніверсітэт культуры, кабінет перадавога вопыту;

— стварыць у кожным асяродку культуры свае калектывы мастацкай самадзейнасці па асвоеным жанрах: хор або ансамбль песні і танца, драматычныя калектывы або гурток танца, аркестр або агітбрыгаду, групу самадзейных мастакоў або кінааматараў. Падрыхтаваць грамадскіх кіраўнікоў для гэтых калектываў.

Упрыгожым нашы вёскі зялёнымі алеямі і кветнікамі, арганізуем масавыя суботнікі па добраўпарадкаванні вулцў, масавыя конкурсы на прыгажосць убрання жылля, грамадскіх і вытворчых будынкаў!

Шырай укаранім у вёскі новыя савецкія абрады, рэвалюцыйныя і працоўныя святы!

Мы заклікаем актыўных сельскіх устаноў культуры ўсімі сіламі ўзмацніць работу па камуністычным выхаванні працоўных у духу баявых і працоўных традыцый нашага народа, у духу савецкага патрыятызму і сацыялістычнага інтэрнацыяналізму!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

Сустрэнем 50-годдзе Савецкай дзяржавы як свята ўсенароднай урачыстасці вялікай перамогі ленинскіх ідэй, ленинскай палітыкі нашай роднай Камуністычнай партыі!

УСПАМІНАЮЧЫ БЫЛЫЯ ПАХОДЫ...

Хутка прыдзе 9 мая — свята вялікай перамогі. Урачыста і вясела загучаць песні. А пакуль не зачынацца дзверы нагаснага аўтару — нагаснага пераважна моладзі. Ідуць сюды, каб пазнаёміцца са слаўнымі рэвалюцыяй, з баявой і працоўнай гісторыяй свайго краю.

Фота Н. ЖАЛУДУВІЧА. (БЕЛТА).

ЗЕМЛЯКІ-ГЕРОІ

58 ураджэнцаў Гомельшчыны ўдасцены высокага звання Героя Савецкага Саюза. Сярод іх двойчы Герой Савецкага Саюза П. Я. Галавачоў, легендарныя Е. І. Барыкі, Б. А. Царыкаў, В. З. Харужая, С. П. Анішчанка, М. Г. Батракоў, Ц. П. Бумажкоў, А. А. Філімонаў, В. П. Мухін, В. П. Дрозд і іншыя. Пра іх жыццё, пра тое, як яны ўвайшлі ў легенды, і расказвае стэнд «Героі Савецкага Саюза» — нашы землякі, зроблены работнікамі абласной бібліятэкі імя У. І. Леніна. Для стэнды ляжалі акуртыя аформленыя біяграфічныя і біяграфічныя даведнікі. Дзе можна знайсці поўны спіс літаратуры аб героях, а таксама аповяданні аб іх жыцці. Гэта добры падарунак гамельчанам да Дня перамогі над фашысцкай Германіяй.

Есць у бібліятэцы і іншыя выстаўкі — «Дзень касцянаўтэйкі», «Наш родны край», «95 год з дня нараджэння У. І. Леніна». Кожная з іх з густам аформлена.

М. ВОІНАЎ, студэнт Гомельскага педінстытута.

МІДАЎНА ў ЧУВАШСКИМ КІНІМНІМ

Выдавецтва выйшла ў свет кніга відэамагнетына Леаніда Аганова «Салдацкія дзеці». У ёй аўтар цікава, пры і перамаўляюча расказвае пра час і расказае аўтар, што перамаўляюча савецкія людзі больш дваццаці гадоў назад.

Савецкія войскі пасля ўпартых баёў часова пачалі гарадзі і вёскі. Ішлі на ўсход жыхары вёсак і гарадоў, пакідаючы родныя месцы. Заўважаныя беларусы, украінцы, эстонцы прымаі жыхары Паволка, Сібіры.

САЛДАЦКІЯ ДЗЕЦІ

Пра жыццё беларускіх і эстонскіх сем'яў у Чувашскім нагасе «Новы час» і расказае аўтар, Цёпла, як сваіх родных, сустрэлі чувашскія нагаснінкі заўважаныя.

Беларускія і эстонскія дзеці добра працавалі на палях калгаснага і Чувашскіх пільнерані. Яны моцна друмылі, як маглі дапамагалі фронту.

В. МУРАУЭУ, Чэбаксары.

НЕ АБ АДНЫМ ХЛЕБЕ...

Незвычайная ў гэтым годзе вясна, нелютарная. Партыя распрацавала мэры, якія будуць мець вялікае значэнне для ўздыму эканамічнай калгаснай вёскі, а з карэктнымі зменамі ў сельскім жыцці, у эканоміцы прыдуць змены і ў культуры, у быт людзей.

Яны, гэтыя змены, ужо сёння відаць на прыкладзе многіх калгасаў.

У першыя гады пасля вайны на вуліцах Валішчы мы маглі сустрэць людзей у лапцях, убачыць, як на гародзе сожнуць лыжы. І лыжы і лапці былі патрэбны, каб працаваць на балотах, якія пачыналі адрозваць за акаліцы. Увесну і ўвесні мы зусім трапілі сувязь з наваколным светам.

Усё гэта скончылася, калі на палі прыйшлі калоны дзяржаўнай меліярацыі. Людзі, што ўсё жыццё перкаліся на пясках, сталі гаспадарамі ўрадлівых земляў. У абарот адрозваць было ўведзена каля дзюж тысяч гектараў тарыянкаў.

Летась мы зналі з гэтай плошчы ўраджай абжывавы па 18,8 цэнтнера з гектара і бульбы па 248 цэнтнераў з гектара. Колькасць сямей павялічылася ў нас ў шэсць разоў, статак буйнай рагатай жывёлы дасягнуў дзюж тысяч гадоў.

Усё гэтыя лічбы я прыводжу таму, што без іх цяжка будзе зразумець змены і ў культурным жыцці вёскі.

У кожным калгасным двары ў нас ёсць сёння радыё і электрычнасць, вылісваюцца газеты і часопісы. Усё гэта за кошт грамадскіх фондаў. У цэнтры калгаса былі стаянцы хутасі, і Валішча павялічылася амаль у два разы. Сем'ям калгаснікаў праўленне выдала дапамогу, многія пабудавалі новыя дамы. Быў час, у вёсцы на біваілі саломы сямкі. Сёння ў кожным доме мяккая мэбля, швейныя і палыжныя машыны, радыёпрыёмнікі. За апошнія гады валішчанскія хлопцы набылі каля трыццаці матэцыклаў.

Дзякуючы крутому ўздыму эканомікі, за кароткі час адбыліся рашучыя змены ў культурным жыцці вёскі, у побыце людзей. Ёсць грамадскі фондз дазволіў нам пабудаваны і двухкласавы Палац культуры з вялікай глядзельнай залай, двума фая, бібліятэкай, білядзяльняй, пакоямі для гурткаў, шырокім экранным кінаатрам. Цяпер наш клуб мае ўсе магчымасці ператварыцца ў цэнтр культурна-масавай работы на вёсцы.

Вось я напісаў «ператварыцца» і задумаўся. Як зрабіць клуб цэнтрам культурнага жыцця вёскі, і ўсё ж яны знаходзяць час і магчымасці, каб кіраваць самадзейнасцю. Дзякуючы двум энтузіястам, праславіўся Хварашчанскі сельскі хор.

Я не ўяўляю сабе будучыню нашага асяродка культуры без пастаяннага лектара, без універсітэта культуры. Тут мы зноў спадзяемся на дапамогу нашай інтэлігенцыі — настаўнікаў, аграномаў, зааўчынікаў, эканамістаў. У Валішчы яны знойдуць уважлівых слухачоў.

А чаму б у нашым клубе не наладзіць шанаванні ветэранаў працы, перадавікоў сацыялістычнага змагання, сустрачы пажаленаў? Мы маля кілоціцца пры выхаванні ў моладзі павагі да зямлі, да хлеба, да ўсяго таго, што складала аснову жыцця калгасніка, а без гэтага нельга гаварыць і пра любоў да роднага краю, да роднага калгаса.

Даўно ў нас не было вечаў пытаннаў і адказаў, абмежаваных кінафільмаў. Цяпер у новым клубе, з дапамогай настаўнікаў і калгасных спецыялістаў, мы зможам праводзіць такія вечары пастаянна.

Не ўяўляю я сабе наш новы клуб і без урачыстай рэгістрацыі шлюбав (у Валішчы цяпер сельсавет), камсамольскіх вясельяў, свят народжэння.

У сувязі з работай клуба хочацца паставіць некалькі пытанняў, якія выходзяць за межы вясковых праблем.

Наш калгас — не адзіная багатая гаспадарка ў Пінскай раёне. Высокія даходы атрымліваюць з годаў у год калгасы імя Кірава, «Анежыцкі» і іншыя нашы суседзі. Ва ўсіх гэтых гаспадарках добрыя асяродкі культуры, але, воль буда, пераваліся ў вёсках музыкі. Дакладней, не яны пераваліся, а ўзраілі нашы запатрабаванні. Сёння вясковы дзядок, які так-сяк пілікае на скрыпачку, або хлопчэ, што на слых іграе на гармоніку, нікога ўжо не здэваліруюць. Сельскай самадзейнасці патрэбны дасведчаныя музыканты, якія чытаюць ноты, ведаюць асновы дырыжыравання, могуць аспяваць з хорам. Дзе іх уззяць? Мы накіравалі двух нашых хлопцаў на курсы бяліясты, набылі для іх інструменты, аплікацы выдаткі па вучобе, але ж курсы — кароткатэрміновыя, глыбокіх ведаў яны не дадуць.

У быт увайшлі ў нас такія святы, як «Дзень ураджэня», «Дзень механізатара», «Дзень сельскага будаўніка». Іх, як і нашы агульна-народныя святы, камсамольскія вяселлі, святы народжэння, урэшце, пахаванні калгаснікаў, не правядзеш без духавога аркестра.

Камплекты інструментаў для духавых аркестраў ляжаць у магазінах, але калгасы не купляюць іх таму, што музыкантаў няма. Мне здаецца, настаў са заняцця падрыхтоўкі кіраўнікоў духавых аркестраў у маштабе ўсёй рэспублікі.

Фінальная сцена ў заключэння канцэрта — традыцыйнага Дня народнай тэатрацыі вёскі.

Фота Ул. КРУКА.

